

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Медичний факультет
Кафедра клінічної медицини

Силабус
нормативної освітньої компоненти

«Неврологія»

Підготовки	магістра
Спеціальності	222
освітньо-професійна	«Медицина»
програма	«Медицина»

Силабус освітньої компоненти «Неврологія» підготовки магістра, галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 222 Медицина, за освітньо-професійною програмою «Медицина».

Розробники:

Шульга Ольга Дмитрівна – доктор медичних наук, старший викладач кафедри клінічної медицини;

Жешко Оксана Миколаївна – асистент кафедри клінічної медицини

Силабус освітньої компоненти затверджено на засіданні кафедри клінічної медицини

протокол № 1 від 31.08.2022 р.

Завідувач кафедри:

Галей М. М.

І. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика ОК
Денна форма навчання	22 «Охорона здоров'я» 222 «Медицина» «Медицина» «Магістр»	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 105/3,5		Рік навчання: 4-й
		Семестр: 7-й
ІНДЗ: немає		Лекції – 10 год.
		Лабораторні - 62 год.
		Консультації - 6 год.
		Самостійна робота - 27 год.
		Форма контролю: диференційований залік
Мова навчання	Українська	

ІІ. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Таблиця 2

Прізвище, ім'я, по батькові викладача, науковий ступінь, учене звання	Шульга Ольга Дмитрівна, старший викладач кафедри клінічної медицини, доктор медичних наук.
Контактний телефон	Лікувальна база: Неврологічне відділення КП «ВОКЛ» ВОР-просп. Президента Грушевського, 21 м. Луцьк, Волинська обл., т. +38 (0332) 773 100, +38 (0332)77-31-23.
E-mail:	shulgaolga@ukr.net
Сторінка кафедри на сайті ВНУ	https://vnu.edu.ua/uk/node/9853

Прізвище, ім'я, по батькові викладача, науковий ступінь, учене звання	Жешко Оксана Миколаївна, асистент кафедри клінічної медицини
Контактний телефон	Лікувальна база: Неврологічне відділення КП «ВОКЛ» ВОР- просп. Президента Грушевського, 21 м. Луцьк, Волинська обл., т. +38 (0332) 773 100, +38 (0332)77-31-23.
E-mail:	dr.zheshko@ukr.net
Сторінка кафедри на сайті ВНУ	https://vnu.edu.ua/uk/node/9853

III. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Опис освітньої компоненти (анотація). Згідно з навчальним планом підготовки здобувачів освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр» вивчення навчальної дисципліни здійснюється на IV курсі, на що відводиться 120 годин (лекції – 10 годин, практичних занять - 62 години, консультацій - 8 годин, самостійна робота студентів (СРС) - 40 год).

Предметом вивчення освітньої компоненти є нервова система, закономірності її функціонування в нормі та патології, механізми розвитку і клінічні прояви захворювань нервової системи, способи їх діагностики, лікування і профілактики.

Міждисциплінарні зв'язки: неврологія ґрунтується на вивченні здобувачами освіти нормальної та патологічної анатомії, гістології, латинської мови, медико-біологічної фізики, фізіології та патологічної фізіології, мікробіології, фармакології, гігієни, загальної хірургії, клінічної анатомії і оперативної хірургії, медичної генетики. Інтегрується з такими дисциплінами, як внутрішні хвороби, педіатрія, офтальмологія, ендокринологія, оториноларингологія, фізіотерапія, фтизіатрія, шкірні та венеричні хвороби, інфекційні хвороби, токсикологія, профпатологія та інші. Формує уявлення про взаємозв'язок нервової системи з іншими системами організму. Закладає основи застосування вмінь з неврології в професійній діяльності лікаря.

1. Мета та завдання освітньої компоненти

1.1. Метою викладання освітньої компоненти «Неврологія» являється засвоєння здобувачами освіти прийомів обстеження неврологічних хворих, теоретичних і практичних основ топічної діагностики захворювань нервової системи, вивчення основних симптомів і синдромів ураження нервової системи, визначення етіології та патогенетичних механізмів розвитку основних неврологічних захворювань, методології поставлення неврологічного діагнозу, планування тактики ведення неврологічного хворого.

1.2. Основними завданнями вивчення освітньої компоненти «Неврологія», як клінічної дисципліни, є:

- 1) надання здобувачу освіти знань про стан нервової системи в нормі та при різних видах патології у віковому аспекті; етіологію, патогенез основних захворювань нервової системи; про основні клінічні симптоми і синдроми ураження нервової системи, про сучасні підходи до діагностики і лікування основних захворювань нервової системи; про основи медико-соціальної експертизи при захворюваннях НС; основи протиепідемічних заходів та профілактики неврологічних захворювань;
- 2) надання здобувачу освіти можливості засвоїти наступні вміння: зібрати скарги та анамнез у хворого з патологією нервової системи; проводити клінічне дослідження стану нервової системи, призначати пацієнтам додаткові лабораторні методи обстеження та інтерпретувати одержані результати;
- 3) забезпечення отримання навичок з систематизації результатів проведених обстежень у хворих з патологією НС, діагностування основних неврологічних симптомів та синдромів виділення окремих синдромів та встановлення попереднього діагнозу; визначення тактики лікування в кожному окремому випадку з урахуванням тяжкості

перебігу захворювання, можливих ускладнень та загально соматичного стану пацієнта;

- 4) уміння надавати першу лікарську допомогу при невідкладних станах в неврології, визначати маршрут пацієнта з урахуванням прогнозу перебігу захворювання.

1.3. Компетентності та результати навчання:

- 1) інтегральна компетентність - здатність до самостійної діяльності за фахом відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики лікаря - спеціаліста;
- 2) загальна компетентність (табл. 3);
- 3) спеціальна (фахова, предметна) компетентність (табл. 3).

Таблиця 3

Перелік загальних компетентностей та відповідних їм шифрів

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні данні.</p> <p>ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.</p> <p>ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.</p> <p>ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань.</p> <p>ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.</p>
Програмні результати навчання (ПРН)	<p>ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.</p> <p>ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.</p> <p>ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).</p> <p>ПРН 5. Вміти генерувати нові ідеї чи процеси у передових контекстах професійної діяльності.</p> <p>ПРН 6. Пояснювати принципи, специфічність та адекватність методів дослідження, інформативність отриманих результатів.</p> <p>ПРН 7. Впроваджувати результати наукових досліджень в медичну практику.</p> <p>ПРН 8. Доповідати, вести дискусію на клінічних та патолого-анатомічних конференціях на високому професійному рівні.</p> <p>ПРН 9. Демонструвати безперервний саморозвиток та самовдосконалення інтелектуального, професійного та</p>

	загальнокультурного рівня, самореалізацію.
--	--

2. Структура освітньої компоненти наведена у табл. 4.

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					Форма контролю / Бали (40 балів)
	Усього	у тому числі				
		Лек.	Лабор.	Конс.	Сам. роб.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Загальна неврологія (топічна діагностика захворювань нервової системи)						
Тема 1. Принципи будови та функціонування нервової системи. Функціональна одиниця нервової системи. Уявлення про рефлекс та рефлексорну дугу. Довільні рухи та їх порушення. Пірамідна система. Кірково-ядерний та кірково-спінальний шляхи. Симптоми центрального і периферичного парезів, патогенез симптомів. Патологічні рефлекси, методика дослідження	7	2	2	1	2	Т+УО+ВПЗ =5
Тема 2. Симптомокомплекси порушень руху при ураженні різних рівнів кортико-мускулярного шляху	5	2	2		1	
Тема 3. Екстрапірамідна система та синдроми її ураження	4	-	2		2	
Тема 4. Мозочок. Синдроми ураження мозочка. Види атаксій	4	-	2		2	Т+УО+ВПЗ =5
Тема 5. Клінічна класифікація чутливості. Анатомія чутливих шляхів. Методика дослідження. Види і типи чутливих порушень (симптомокомплекси чутливих порушень при ураженні різних рівнів чутливих шляхів)	4	-	2		2	Т+УО+ВПЗ =5
Тема 6. Практичні	4	-	4		-	

навички. Симуляційне навчання в кабінеті virtual physiology						
Тема 7. Патологія нюхового та зорового аналізаторів. Синдроми ураження окорухових нервів	2	-	2		-	Т+УО+ВПЗ =5
Тема 8. Трійчастий, лицьовий, присінково-завитковий нерви та симптоми їх ураження	2	-	2	-	-	
Тема 9. Патологія IX-XII пар черепних нервів. Бульбарний і псевдобульбарний синдроми	2	-	2	-	-	
Тема 10. Анатомо-фізіологічні дані, методика дослідження кіркових функцій. Синдроми ураження і подразнення кори. Порушення вищих мозкових функцій (афазії, агнозії, апраксії та інших)	2	-	2	-	-	Т+УО+ВПЗ =5
Тема 11. Ліквор. Ліквородіагностика. Менінгеальний синдром. Менінгізм	2	-	2	-	-	Т+УО+ВПЗ =5
Тема 12. Анатомо-фізіологічні дані, патологія і методика дослідження вегетативної нервової системи	2	-	2	-	-	Т+УО+ВПЗ =5
Тема 13. Функціональна діагностика захворювань нервової системи	2	-	2	-	-	
Тема 14. Практичні навички (неврологічний огляд хворого)	3	-	2	1	-	Т+УО+ВПЗ =5
Разом за змістовим модулем 1	45	4	30	2	9	
Змістовий модуль 2. Клінічна неврологія						
Тема 15. Судинні захворювання головного та спинного мозку. Етіопатогенез.	8	2	2	2	2	Т+УО+ВПЗ =5

Клініка. Діагностика. Лікування						
Тема 16. Головний біль. Синдром внутрішньочерепної гіпертензії. Синдром внутрішньочерепної гіпотензії. Порушення сну	3	-	2		1	
Тема 17. Епілепсія і неепілептичні пароксизмальні стани	3	-	2		1	T+УО+ВПЗ =5
Тема 18. Професійні і побутові нейроінтоксикації. Ураження нервової системи при дії фізичних факторів	3	-	2		1	
Тема 19. Менінгіти.	5	-	2	2	1	T+УО+ВПЗ =5
Тема 20. Енцефаліти	3	-	2		1	
Тема 21. Ураження нервової системи за наявності ВІЛ-інфекції. Туберкульоз нервової системи	3	-	2		1	T+УО+ВПЗ =5
Тема 22. Поліомієліт. Гострий мієліт.	3	-	2		1	T+УО+ВПЗ =5
Тема 23. Нейросифіліс. Неврологічні прояви поліміозиту, дерматоміозиту	3	-	2		1	
Тема 24. Демієлінізуючі захворювання нервової системи. Міастенія, міастенічні синдроми. Міотонія. БАС	5	2	2	-	1	T+УО+ВПЗ =5
Тема 25. Захворювання периферичної нервової системи	4	-	2		2	T+УО+ВПЗ =5
Тема 26. Перинатальні ураження нервової системи	3	-	2		1	
Тема 27. Курація зі складанням історії хвороби	6	-	4		2	
Тема 28. Соматоневрологічні синдроми	5	2	2		1	T+УО+ВПЗ =5
Тема 29. Спадково-дегенеративні захворювання нервової системи. Вроджені дефекти	3	-	2		1	T+УО+ВПЗ =5

хребта і спинного мозку. Сирингомієлія						
Разом за змістовим модулем 2	60	6	32	4	18	
Разом годин/ Балів	105	10	62	6	27	5 / 120 балів

Форма контролю*: Т – тести; УО – усне опитування; ВПЗ – виконання практичного завдання; МКР – модульна контрольна робота (Т – тести; УО – усне опитування).

3. Теми лекційних занять наведені у таблиці 5.

Таблиця 5

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Філо – та онтогенез нервової системи. Структурно-функціональна організація нервової системи. Рецепторна функція нервової системи. Рефлекторно-рухова діяльність. Анатомо-фізіологічні особливості спинного мозку.	2
2	Синдромологія уражень чутливості на різних рівнях, їх топічна діагностика. Синдромологія уражень рефлекторно-рухової сфери на різних рівнях, їх топічна діагностика.	2
3	Класифікація судинних захворювань головного та спинного мозку. Фактори ризику судинних захворювань мозку. Етіологічні чинники та патогенетичні механізми розвитку судинної патології мозку.	2
4	Запальні, інфекційно-запальні, інфекційно-алергічні, паразитарні та пріонові захворювання нервової системи. Повільні інфекції нервової системи.	2
5	Патологія вегетативної нервової системи та нейроендокринні розлади.	2
Разом		10

4. Перелік тем консультацій в рамках змістових модулів наведений у таблиці 6.

Таблиця 6

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Синдромологія уражень нервової системи.	2
2	Методи обстеження в неврології	2
3	Лікування, профілактика та диференційна діагностика судинних захворювань нервової системи	2
4	Невідкладні стани в неврології	2
Разом		8

5. Перелік тем лабораторних (практичних) занять згідно із змістовими модулями наведені у таблиці 7.

Таблиця 7

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальна неврологія (топічна діагностика захворювань нервової системи)		
1.	Принципи будови та функціонування нервової системи. Функціональна одиниця нервової системи. Уявлення про рефлекс та рефлекторну дугу. Довільні рухи та їх порушення. Пірамідна система. Кірково-ядерний та кірково-спінальний шляхи. Симптоми центрального і периферичного парезів, патогенез симптомів. Патологічні рефлекси, методика дослідження	2
2.	Симптомокомплекси порушень руху при ураженні різних рівнів	2

	кортико-мускулярного шляху	
3.	Екстрапірамідна система та синдроми її ураження	2
4.	Мозочок. Синдроми ураження мозочка. Види атаксій	2
5.	Клінічна класифікація чутливості. Анатомія чутливих шляхів. Методика дослідження. Види і типи чутливих порушень (симптомокомплекси чутливих порушень при ураженні різних рівнів чутливих шляхів)	2
6.	Практичні навички. Симуляційне навчання в кабінеті virtual physiology	4
7.	Патологія нюхового та зорового аналізаторів. Синдроми ураження окорухових нервів	2
8.	Трійчастий, лицьовий, присінково-завитковий нерви та симптоми їх ураження	2
9.	Патологія IX-XII пар черепних нервів. Бульбарний і псевдобульбарний синдроми	2
10.	Анатомо-фізіологічні дані, методика дослідження кіркових функцій. Синдроми ураження і подразнення кори. Порушення вищих мозкових функцій (афазії, агнозії, апраксії та інших)	2
11.	Ліквор. Ліквородіагностика. Менінгеальний синдром. Менінгізм	2
12.	Анатомо-фізіологічні дані, патологія і методика дослідження вегетативної нервової системи	2
13.	Функціональна діагностика захворювань нервової системи	2
14.	Практичні навички (неврологічний огляд хворого)	2
Разом за 1 змістовий модуль:		30
Змістовий модуль 2. Клінічна неврологія		
15.	Судинні захворювання головного мозку. Етіопатогенез. Клініка. Діагностика. Лікування	2
16.	Головний біль. Синдром внутрішньочерепної гіпертензії. Синдром внутрішньочерепної гіпотензії. Порушення сну	2
17.	Епілепсія і неепілептичні пароксизмальні стани	2
18.	Професійні і побутові нейроінтоксикації. Ураження нервової системи при дії фізичних факторів	2
19.	Менінгіти.	2
20.	Енцефаліти	2
21.	Ураження нервової системи за наявності ВІЛ-інфекції. Туберкульоз нервової системи	2
22.	Поліомієліт. Гострий мієліт	2
23.	Нейросифіліс. Неврологічні прояви поліміозита, дерматоміозита	2
24.	Демієлінізуючі захворювання нервової системи. Міастенія, міастенічні синдроми. Міотонія. БАС	2
25.	Захворювання периферичної нервової системи	2
26.	Перинатальні ураження нервової системи	2
27.	Курація зі складанням історії хвороби	4
28.	Соматоневрологічні синдроми	2
29.	Спадково-дегенеративні захворювання нервової системи. Вроджені дефекти хребта і спинного мозку. Сирингомієлія	2
Разом за 2 змістовий модуль:		32
Разом		62

6. Перелік тем для самостійного опрацювання в рамках змістових модулів наведений у табл. 8.

Таблиця 8

Перелік тем для самостійної роботи в рамках змістових модулів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Загальна неврологія (топічна діагностика захворювань нервової системи)		
1.	Головні етапи розвитку неврологічної науки	2
2.	Види атаксій	2
3.	Синдроми ураження часток головного мозку	2
4.	Порушення тазових функцій	2
5.	Особливості неврологічного дослідження дітей	2
6.	Шкали в неврології	2
Змістовий модуль 2. Клінічна неврологія		
7.	Сучасні методи лікування ішемічних інсультів	2
8.	Судинні захворювання спинного мозку	2
9.	Синкопальні стани	2
10.	Рідкісні типи цефалгій.	2
11.	Паразитарні захворювання нервової системи, нейробореліоз.	4
12.	Пухлини центральної нервової системи.	2
13.	Хвороба Паркінсона. Хвороба Вільсона.	2
14.	Деменції	2
15.	Паранеопластичні синдроми в неврології	2
16.	Травматичні ураження центральної нервової системи	4
17.	Прогресуючі м'язові дистрофії	2
18.	Лікарські препарати, які застосовуються у неврології	2
Разом		40

Перелік практичних навичок

№	Загальна неврологія (топічна діагностика захворювань нервової системи)
1.	Обстеження обсягу активних та пасивних рухів
2.	Обстеження тону і сили м'язів
3.	Обстеження сухожилкових, периостальних, шкірних рефлексів(стіло-карпо-радіальних, з біцепса, з трицепса, колінних, ахілових, черевних)
4.	Обстеження патологічних рефлексів (Бабінського, Оппенгейма, Гордона, Шеффера, Россолімо, Бехтерева, Жуковського та інші) та синкінезій
5.	Обстеження координації рухів (пальце-носова, колінно-п'яткова проби, проби на адіадохокінез, дисметрію, асинергію, виявлення статичної, динамічної атаксії
6.	Обстеження чутливості (поверхневих, глибоких і складних видів)
7.	Обстеження симптомів Лассега, Нері, Сикара, Вассермана, Мацкевича, Дежеріна
8.	Обстеження нюху і смаку
9.	Обстеження гостроти зору, полів зору, кольоросприйняття
10.	Обстеження функції очорухових нервів
11.	Обстеження функцій V нерва
12.	Обстеження функцій VII нерва
13.	Обстеження функцій IX-X нервів
14.	Обстеження функцій XI-XII нервів

15.	Обстеження вегетативної нервової системи
16.	Обстеження менінгеальних симптомів (ригідність потиличних м'язів, симптоми Керніга, Брудзинського), реактивних больових феноменів: с-м Менделя, с-м Флатау, місця виходу малого й великого потиличних нервів
17.	Обстеження мовлення, праксису, гнозису, письма, читання, рахунку
18.	Трактування основних показників допоміжних методів обстеження в неврологічній клініці (електрофізіологічних, ультразвукових, рентгенологічних, комп'ютерно-томографічних)
19.	Клінічна неврологія
20.	Самостійна курація хворих із неврологічною патологією зі складанням історії хвороби
21.	Визначення провідного неврологічного синдрому у хворого
22.	Визначення прогнозу перебігу захворювання у даного хворого
23.	Обґрунтування топічного діагнозу у хворого, який обстежується
24.	Проведення диференціальної діагностики
25.	Обґрунтування виставленого клінічного діагнозу
26.	Визначення етіології хвороби, особливостей патогенезу, перебігу захворювання та його ускладнень у обстежуваного хворого
27.	Обґрунтування лікування, яке призначене хворому

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні навчального процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності та відповідальності учасників освітнього процесу.

Вивчення освітньої компоненти передбачає постійну роботу студентів на кожному занятті. Середовище під час проведення лекційних та лабораторних робіт є творчим, дружнім, відкритим для конструктивної критики та дискусії. Студенти не повинні спізнюватися на заняття. Усі студенти на лабораторних роботах відповідно до правил техніки безпеки мусять бути одягненими в білі халати. Перед початком заняття студенти повинні вимкнути звук засобів зв'язку (мобільний телефон, смарт-годинник тощо).

Студенти повинні здійснювати попередню підготовку до лекційних та лабораторних занять згідно з переліком рекомендованих джерел. До початку курсу необхідно встановити на мобільні пристрої або ноутбуки застосунки Microsoft Office 365 (Teams, Forms, One Note) для проходження тестування та роботи з доступними матеріалами курсу. Вхід для активації облікового запису відбувається через корпоративну пошту з доменом – @vnu.edu.ua. Корпоративна пошта з паролем видається методистом деканату медичного факультету.

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

В освітньому процесі застосовується дві шкали оцінювання: багатобальна (200-бальна) шкала та 4-бальна шкала. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно із нижче наведеними правилами.

Освітню компоненту «Неврологія» слухають здобувачі протягом 7 семестрів. У 7 семестрі здобувачі освіти складають диференційований залік (максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів); на диференційованому заліку – 80 балів. Підсумковий бал формується як сума цих балів 120+80= 200 балів).

Оцінювання поточної успішності здійснюється на кожному практичному занятті за 4-бальною шкалою (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно»).

Тестування за технологією КРОК відбувається у системі Microsoft Office (Forms) і передбачає відповідь здобувача на 20 питань. Здобувач отримує 2 бали за 13 або 14

правильних відповідей, 3 бали - за 15 або 16 правильних відповідей, 4 бали - за 17 або 18 правильних відповідей, 5 балів - за 19 або 20 правильних відповідей.

Рівень володіння теоретичними знаннями та оволодіння практичними компетентностями, які розглядаються на лекційних та лабораторних заняттях, а також вивчаються здобувачами самостійно, визначається за 4-бальною шкалою відповідно до підсумкових критеріїв, які зазначені нижче.

Оцінка за практичне заняття (тему) є середньою арифметичною оцінкою цих трьох видів активності здобувача за 4-бальною шкалою.

Сукупність знань, умінь, навичок, компетентностей, які набуті здобувачем у процесі навчання з кожної теми орієнтовно оцінюється за такими критеріями:

– 5 ("відмінно") – здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових джерел, логічно мислить і формує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

– 4 ("добре") – здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал заняття, володіє основними аспектами з джерел, аргументовано викладає його; володіє практичними навичками, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при виконанні практичних навичок;

– 3 ("задовільно") – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями навчальної теми, орієнтується в рекомендованих джерелах, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у здобувача невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, припускається помилок при виконанні практичних навичок;

– 2 ("незадовільно") – здобувач не опанував навчальний матеріал теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в джерелах, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

Здобувач має отримати оцінку на кожному практичному занятті. У разі пропуску практичного заняття здобувач освіти зобов'язаний його відпрацювати у повному обсязі на консультаціях за графіком відпрацювання лабораторних занять, але не пізніше останнього тижня у відповідному семестрі. Якщо здобувач пропустив більше, ніж 3 практичні заняття, він має отримати дозвіл на їх відпрацювання у деканаті.

Відвідування занять здобувачами є обов'язковим та дає можливість отримати задекларовані у Галузевому стандарті спеціальності 222 Медицина та у освітній програмі «Медицина» загальні та фахові компетентності, вчасно і якісно виконати завдання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету) або може бути відпрацьоване на консультаціях відповідно до встановленого порядку.

Формою підсумкового контролю є диференційований залік. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність за семестр для допуску до дифзаліку становить 120 балів. Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих здобувачем освіти оцінок за 4-бальною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за 200-бальною шкалою відповідно до таблиці 2

Таблиця 2

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом (диференційованим заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

Складання диференційованого заліку для усіх здобувачів є обов'язковим. На дифзалік виносяться усі програмні питання дисципліни, які здобувачі вивчали у третьому та четвертому семестрах.

Оцінка диференційованого заліку визначається в балах за результатами виконання екзаменаційних завдань за шкалою від 0 до 80 балів. Остаточна екзаменаційна оцінка складається з двох частин: 1) екзаменаційного тестування та 2) практичної і теоретичної частини. Екзаменаційне тестування оцінюється від 0 до 20 балів, проводиться двічі за процедурою ліцензійного іспиту КРОК, який проводиться у Центрі інформаційних технологій та комп'ютерного тестування університету. З двох тестувань студентів, буде врахований кращий результат. При отриманні позитивної оцінки на першому тестуванні (більше 60,5% правильних відповідей) студент має право не проходити друге тестування. Результати від 60,5% до 100% правильних відповідей конвертуються у бали від 12 до 20 наступним чином:

60,5-62%	12 балів	71-75%	15 балів	86-90%	18 балів
63-65%	13 балів	76-80%	16 балів	91-95%	19 балів
66-70%	14 балів	81-85%	17 балів	95-100%	20 балів

Отримані бали додаються до оцінки дифзаліку (яка включає теоретичну і практичну частину та оцінюється від 0 до 60 балів) та формують остаточну екзаменаційну оцінку на екзамені.

На екзамен виносяться усі основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та умінь синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних завдань.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума поточної оцінки (максимум – 120 балів) та екзаменаційної оцінки (максимум – 80 балів) і становить 200 балів.

У випадку, якщо здобувач набрав підсумковий бал менший, ніж 120 балів, він складає екзамен під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, зберігаються, а здобувач при перескладанні екзамену може набрати максимум 80 балів. Підсумковий бал при цьому формується шляхом додавання поточних балів та екзаменаційного балу і становить максимум 200 балів.

Повторне складання дифзаліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

У разі наявності диплома молодшого спеціаліста (молодшого бакалавра, фахового

молодшого бакалавра) можливе зарахування (перезарахування) певної кількості годин відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі наявності документа, що засвідчує навчання на сертифікованих курсах, онлайн-курсах, які дотичні до тем дисципліни, можливе зарахування певної кількості годин (за попереднім погодженням з викладачем), відповідно до Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

У разі переходу на дистанційну форму навчання викладання курсу відбувається в команді освітнього середовища Microsoft Office 365 відповідно до Положення про дистанційне навчання та додаткових розпоряджень ректорату.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачу необхідно дотримуватися морально-етичних правил: не пропускати аудиторних занять (у разі пропуску – причину підтвердити документально); не привласнювати чужу інтелектуальну працю; у разі цитування наукових праць, методичних розробок, результатів досліджень, таблиць та ін. необхідно вказувати посилання на першоджерело.

Викладач і здобувач освіти мають дотримуватись ст. 42 Закону України «Про освіту». Усі здобувачі освіти повинні ознайомитись із основними положеннями Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки та Ініціативою академічної доброчесності та якості освіти – Academic IQ.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо з об'єктивних причин заняття пропущене, здобувач повністю відпрацьовує тему лабораторного заняття в присутності лаборанта та чергового викладача, що включає всі види активності здобувача та всі види його оцінювання, передбачені цим силабусом. День та години відпрацювання визначаються графіком консультацій, який оприлюднюється.

У випадку невиконання та не відпрацювання практичних робіт студент не допускається до підсумкового контролю та його підсумковий бал за поточний семестр не визначається.

Терміни проведення диференційованого заліку, а також терміни ліквідації академічної заборгованості визначаються розкладом екзаменаційної сесії. У разі не складання заліку, студент може перездати його двічі.

У відомості, індивідуальному навчальному плані (заліковій книжці) здобувача освіти записується підсумкова кількість балів за диференційований залік.

V. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
170–200	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	Задовільно	D	непогано
122–129	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є залік**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
170–200	Зараховано
150–169	
140–149	
130–139	
122–129	
1–121	Незараховано (необхідне перекладання)

Під час переведення та поновлення у Волинський національний університет імені Лесі Українки здобувачів освіти, які не навчалися за кредитно-модульною системою, отримані ними оцінки за 100-бальною шкалою переводяться у шкалу ECTS та 200-бальну шкалу відповідно до таблиці.

Шкала конвертування оцінки здобувачів освіти з ОК з 100-бальної у 200-бальну систему оцінювання

Оцінка в балах за 200-бальною шкалою	Оцінка в балах за 100-бальною шкалою	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
			оцінка	пояснення
170–200	90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
150–169	82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
140–149	75–81	Добре	C	загалом хороша робота
130–139	67–74	Задовільно	D	непогано
122–129	60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–121	1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перекладання

При перезарахуванні підсумкової оцінки з 100-системи оцінювання у 200 з ОК переведення здійснюється за мінімальним значенням.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Віничук С.М. Неврологія: підручник для ВМНЗ IV рівня. / С.М. Віничук, Т.І. Ілляш, О.А. Молодицька. – Л.: Здоров'я, 2008. – 659 с.
2. Неврологія: національний підручник / [І.А.Григорова, Л.І. Соколова, Р.Д. Герасимчук та ін.; за ред. проф. І.А. Григорової, проф. Л.І.Соколової]. - Київ: «Медицина», 2020, 3-є (перероблене і доповнене). – 640 с.
3. Неврологія: національний підручник / [І.А.Григорова, Л.І. Соколова, Р.Д. Герасимчук та ін за ред. проф. І.А.Григорової, проф. Л.І.Соколової]. - Київ: «Медицина», 2015. – 640 с.
4. Нервові хвороби: підручник для студ. вищ. мед. навч. закладів III-IV рівнів акредитації/ відпов. ред. Е.Г. Дубенко, С.М. Віничук ; С.М. Віничук, Е.Г. Дубенко, Е.Л. Мачерет та ін. - К. : Здоров'я, 2001. - 696 с.

Допоміжна:

1. Методи обстеження неврологічного хворого: Навч. посіб. для мед. ВНЗ III— IV р.а. Рекомендовано ВР НМУ ім. О.О. Богомольця / За ред. Л.І. Соколової, Т.І. Ілляш. — К., 2015. — 144 с.
2. Грицай Н.М., Кобзиста Н.О. Нейростоматологія: Навч. пос. для студ. вищих мед. закладів освіти III-IV рівнів акред.- К: Здоров'я, 2001.
3. Литвиненко Н.В. Обстеження пацієнта в клініці нервових хвороб. Навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівня акредитації / Н.В. Литвиненко, А.М. Кривчун, К.А.Таряник. - Полтава, 2018. – 149 с.

11. Інформаційні ресурси.

Основні:

1. <https://vnu.edu.ua/uk/node/9853>
2. Центр тестування – база ліцензійних тестових завдань «Крок 2»
3. Освітньо-наукова програма другого рівня магістр медицини в галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 222 – «Медицина», pdf
<https://drive.google.com/file/d/1oxWKUUEXlNvOqxorhEGk0TGBhkLJAEb/view?usp=sharing>

Допоміжні:

- 1) <http://neuronews.com.ua>
- 2) <http://www.columbia.edu/cu/psychology/courses/1010/mangels/neuro/neurotutorial.ht>
- 3) www.med.harvard.edu/AANLIB/home.html
- 4) <http://www.sinauer.com/neuroscience-621.html>
- 5) <http://www.nlm.nih.gov/>
- 6) https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-59259-371-2_29
- 7) <http://www.nmss.org/>
- 8) <http://www.efns.org/>
- 9) <http://www.neurosite.org/>
- 10) <http://www.mif-ua.com/archive/mezhdunarodnyij-nevrologicheskij-zhurnal/numbers>
- 11) <https://www.ncbi.nlm.nih.gov>
- 12) <https://academic.oup.com/brain>
- 13) <http://ukrneuroj.com.ua>